

EESTI AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN ACCREDITATION CENTRE

EAK JUHEND ÜLEMINEKUKS STANDARDILE ISO 22003-1:2022

EAK ÜJ-16-01

Eire Endrekson

EAK juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Detsember 2023

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	3
2	ÜLDIST	3
3	TOIMINGUD ÜLEMINEKUKS TEHNILISELT SPETSIFIKATSIOONILT ISO/TS 22003 STANDARDILE ISO 22003-1.....	4

1 SISSEJUHATUS

- 1.1 07. juunil 2022 a. hakkas kehtima Euroopa standard ISO 22003-1:2022 (edaspidi ISO 22003-1), mis asendab tehnilist spetsifikatsiooni ISO/TS 22003:2013 (edaspidi ISO/TS 22003).
- 1.2 Uuele standardile üleminekuks töötas *The International Accreditation Forum* (edaspidi IAF) välja ja avaldas 30.08.2023 üleminekujuhendi IAF MD 27:2023 „Transition Requirements for ISO 22003-1:2022“, mille järgi kehtib standardile ISO 22003-1 3-aastane üleminekuperiood, mis lõpeb 30. juunil 2025.a.
- 1.3 EAK on oma kliente informeerinud kohustusest üle minna uuele standardile ISO 22003-1 järelevalvehindamiste käigus ja EAK kliendi- ja assessoripäeval 06. detsembril 2023 a.
- 1.4 EAK on lähtunud käesoleva juhise koostamisel IAF poolt välja antud juhenddokumendist IAF MD 27:2023 „Transition Requirements for ISO 22003-1:2022“. Käesolevas juhendis EAK täpsustab enda protseduure üleminekuks standardile ISO 22003-1. Asutuste ülemineku hindamise aluseks on nii käesolev juhend, kui ka IAF MD 27.
- 1.5 Üleminekuperioodi jooksul tuleb EAK-l akrediteerida sertifitseerimisasutused (edaspidi asutused) vastavaks uue standardi nõuetele ning asutustel sertifitseerida ettevõtted vastavalt uute nõuete kohaselt. Üleminekuks uuele standardile peavad erinevad osapooled läbi viima järgmised tegevused: üleminekupoliitika väljatöötamine, ülemineku planeerimine, analüüs ja vajadusel muudatuste sisseviimine protseduuridesse ja dokumentatsiooni, personali koolitamine ja volitamine ning teavitamine.

2 ÜLDIST

- 2.1 Seoses üleminekuiga on EAK teavitanud erinevaid osapooli ja viinud läbi muid tegevusi, mis on vajalikud üleminekul tehniliselt spetsifikatsioonilt ISO/TS 22003 standardile ISO 22003-1.
- 2.2 EAK on valmis hindama standardi ISO 22003-1 järgi alates 01. jaanuarist 2024.
- 2.3 Asutused peavad olema üle läinud standardile ISO 22003-1 enne 31. detsembrit 2024. a. ning asutuste kliendid peavad olema uute nõuete kohaselt hinnatud enne 31. juunit 2025.
- 2.4 EAK väljastab asutusele akrediteerimistunnistuse lisa standardile ISO 22003-1 ainult pärast seda, kui ta on saanud kinnituse, et uus standard on asutuses rakendatud ja EAK-s on tehtud vastavasisuline otsus.
- 2.5 Kui asutus ei demonstreeri oma valmisolekut sertifitseerida standardi ISO 22003-1 järgi, siis kehtib akrediteering tehnilise spetsifikatsiooni ISO/TS 22003-1 järgi kuni 31. detsember 2024.
- 2.6 Asutus, mis ei ole suutnud demonstreerida oma võimekust sertifitseerida standardi ISO 22003-1 järgi, akrediteering tühistatakse.
- 2.7 Standardile ISO 22003-1 ülemineku eest vastutab iga asutus ise.

- 3 TOIMINGUD ÜLEMINEKUKS TEHNILISELT SPETSIFIKATSIOONILT ISO/TS 22003 STANDARDILE ISO 22003-1**
- 3.1 Selleks, et EAK saaks hinnata standardi ISO 22003-1 rakendamist asutuse poolt tuleb asutusel esitada EAK-le standardile ISO 22003-1 ülemineku hindamiseks järgnev:
- 3.1.1 taotlus (vorm Vo-ATM-02), millele on lisatud akrediteerimisulatus, sh. kategooriad ja alamkategooriad, mis on vastavuses ISO 22003-1 lisaga A;
 - 3.1.2 vabas vormis kokkuvõtte tegevustest, mida on asutuses tehtud standardile ISO 22003-1 üleminekuga;
 - 3.1.3 Gap Analüüs;
 - 3.1.4 üleminekupoliitika (kuidas kliente hinnatakse, mis ajast, millises mahus, kuidas tulemused dokumenteeritakse jne.);
 - 3.1.5 muudatused, mis on seoses uue standardi rakendamisega sisse viidud asutuse juhtimissüsteemi, protsessidesse, vormidesse (nt taotlusvorm, aruande vorm, sertifikaat);
 - 3.1.6 üle vaadatud ja täiendatud kompetentsuskriteeriumid ning hindamisprotsess;
 - 3.1.7 audiitorite ja sertifitseerimistegevusega seotud muu personali koolitamine, hindamine ja volitamine (ajakava, läbi viidud koolitused ning tulemused, mis kinnitavad audiitorite ja muu personali kompetentsust uue standardi osas);
 - 3.1.8 teabevahetus sertifitseeritud klientidega (üleminekuga seotud info jagamine, lepingute muudatused jne.);
 - 3.1.9 sertifitseeritud klientidele planeeritud ülemineku auditite ajakava ning muu asjakohane teave seoses üleminekuga.
- 3.2 EAK akrediteerib asutuse standardi ISO 22003-1 osas pärast seda, kui asutus on teinud ühe järgnevast:
- 3.2.1 esitanud EAK-le piisavalt põhjaliku dokumentatsiooni tõendamaks oma üleminekut standardile ISO 22003-1 või
 - 3.2.2 ebapiisava dokumentatsiooni korral demonstreerinud EAK-le kohapealse hindamise käigus oma valmisolekut üleminekuks standardile ISO 22003-1.
- 3.3 Üleminekuhindamine viiakse läbi vastavalt EAK J2 kehtestatud reeglitele ning selleks tehakse EAK poolt järgmisi tegevusi:
- 3.3.1 viiakse läbi dokumentatsiooni ülevaatus, mis dokumenteeritakse vormile Vo-A-1
 - 3.3.2 kui dokumentatsiooni ülevaatus tulemused on positiivsed, toimub üleminekuhindamine, kas ainult saadetud dokumentide põhjal või uus- või järelevalvehindamise käigus. Dokumentide hindamise või asutuse kohapealse hindamise käigus vaatab EAK üle juhtimissüsteemi muudatused ja tõendusdokumentatsiooni ning hindab asutuse vastavust standardile ISO 22003-1.
 - 3.3.3 Üleminekuhindamine dokumenteeritakse vastavalt juhendile EAK J2. Põhjalikku hindamisaruannet ei koostata. Hindamise tulemused ning peaassessori soovitus standardi

ISO 22003-1 akrediteerimiseks/mitte akrediteerimiseks dokumenteeritakse Assessori aruandes (vorm Vo-A-4) ja Kokkuvõtlikus aruandes (vorm Vo-A-3).

3.3.4 Sertifitseerimise tegevuse vaatlust ei ole vaja teha.

3.3.5 Peale hindamistoimingute lõpetamist teeb EAK vastavalt juhendile EAK J2 tehnilise ülevaatause (vorm Vo-H-5), akrediteerimisotsuse ning väljastab asutusele uue akrediteerimistunnistuse lisa. Uut akrediteerimistunnitust ei väljastata ning akrediteeringu kehtivuseks jääb senine akrediteeringu kehtivus.